

# BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:  
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA  
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:  
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

## Cuvântarea

rostită de P. C. S. Părintele Rector Dr. Nicolae Popovici la încheierea anului școlar dela Academia Teologică.

Incheiem al 118-lea an școlar al Academiei noastre Teologice. L-am început între împrejurări extraordinare ale vieții lumii de pe globul pământesc, și-l încheiem într'o atmosferă de și mai mare nesiguranță și de sguduire a așezărilor omenești. Trăim vremuri apocaliptice, asemănătoare celor mai crunte zile ale istoriei universale, de pustiire a bunurilor spirituale și materiale ale celor mai culte și civilizate popoare ale lumii, câștigate cu truda a multor veacuri, de prăbușire a rosturilor de până acum și de schimbare din temelii a vieții omenirii. În această atmosferă apăsătoare am trecut prin zilele acestui an școlar.

Bunul Dumnezeu și înțelepciunea cărmaciului suprem al scumpei noastre țări ne-a ferit până acum de grozăviile războiului, dar sabia lui Damocle a stat și stă încă amenințătoare deasupra capetelor noastre. Cu inima strânsă de îngrijorare pentru viitor și cu ochii ațintiți asupra lumii din afară, unde statele se prăbușesc în câteva zile unul după altul, a trebuit să ne îndeplinim datoriile și noi, profesorii și studenții dela această școală de pregătire a viitorilor conducători și îndrumători sufletești ai poporului nostru.

Aceste vremuri grele au avut, fără îndoială, repercusiuni permanente și asupra vieții școlii noastre. Profesori și studenți ne-am dat seama mai mult ca altădată de răspunderea mare ce apasă asupra noastră și de ceace avem de făcut spre a ne putea îndeplini misiunea noastră, ca să corăspundem așteptărilor autorităților noastre superioare bisericești și ca să fim de folos sfintei noastre Biserici, Țării și Neamului nostru.

Acum la finea anului, dându-ne seama de ceace am prestat și de rezultatul obținut, avem mulțumirea să constatăm că între mediile notelor dela studii nu găsim nici un nesuficient, ba chiar nici un suficient, toți studenții obținând numai nota bine sau distins, majoritatea mare având

nota distins. Deasemeni n'am avut în cursul anului nici un caz disciplinar mai grav. Ar trebui deci să ne felicităm de acest rezultat satisfăcător, totuși să nu ne încredem, fiindcă suntem încă de parte de a atinge idealul, spre care trebuie să tindem cu toții, profesori și studenți, atât în privința câștigării cunoștințelor, de cari au nevoie viitorii preoți, cât și în privința fortificării pozițiilor sufletești spre slujba preoțească, a înmulțirii și fructificării talantului vocației, după felul, în care fiecare a fost înzestrat de Dumnezeu spre a deveni un bun păstor și îndrumător de suflete.

Sub raportul câștigării cunoștințelor teologice trebuie să ne dăm tot mai mult seama că după cum numai acea armată are șanse de biruință asupra vrăjmașului, care se îngrijește de înzestrarea sa tot mai perfectă, în consonanță cu progresele artei militare, așa și preoțimea, armata spirituală, trebuie să fie tot mai bine pregătită în consonanță cu vremurile de astăzi, când la tot pasul apar sisteme noi de gândire, noi curente și noi concepții de viață, dintre cari multe potrivnice spiritului creștin. Viitorul preot trebuie să se înzestreze cu armamentul modern al cunoștințelor teologice, bazat pe evoluția bimilenară a științei teologice, care să-i fie la îndemână în lupta pastorală, ce va avea să o dea împotriva tuturor dușmanilor mântuirii sufletelor.

În fiecare student de teologie și absolvent de teologie să se înrădăcineze tot mai mult convingerea că misiunea de păstor bun îi cere imperios să-și împogățească neîncetat cunoștințele teologice, ca astfel din comoara sa sufletească să aibă posibilitatea de a lumina cu adevărurile dumnezeiești sufletele încredințate lui. Căci „de va povățui orb pe orb, amândoi în groapă vor cădea“ (Mat. XV, 14). Sub raportul câștigării cunoștințelor preotul să tindă spre idealul ex-

primat prin cuvântul *πνευματικός*, adică să atingă un grad cât mai înalt de perfecțiune duhovnicească în cunoașterea adevărurilor divine. „Noi nu am primit duhul lumii, ci duhul cel dela Dumnezeu, ca să cunoaștem cele dăruite nouă de Dumnezeu. Și acestea le și grăim, dar nu cu cuvinte din școala înțelepciunii omenești, ci cu cuvinte învățate dela Duhul Sfânt, lămurind lucruri duhovnicești oamenilor duhovnicești“, ne spune Sf. Apostol Pavel (I Cor. II, 12—13). Sufletul preotului, prin comoara mereu înmulțită a cunoștințelor spirituale, să se desfacă tot mai mult de cele pământești, îndreptându-se spre cele cerești.

Nădăjduim că nici odată nu vom mai întâlni din rândurile absolvenților noștrii vreun preot în a cărui bibliotecă parohială să se găsească reviste bisericești și cărți teologice netăiate.

Sub celalalt aspect al pregătirii viitorilor preoți, al fructificării talantului vocației, credem că suntem deasemenea departe de idealul, spre care trebuie să tindem. Vina o poartă în prima linie desigur mediul, din care se recrutează viitorii candidați de preoți. Căci deși este un fapt constatat că în societatea de azi multe suflete s'au întors la Hristos, totuși cei mai mulți, cari se îndreaptă spre cariera preotească au numai conștiința vagă a unei vocațiuni preotești. Câtă cale trebuie să străbată studentul, care vine din mediul lumesc, și de câte prejudecăți trebuie să se desfacă, până să ajungă la convingerea că el nu mai face parte din lume și că el deși venit din lume, va fi chemat să chivernisească cele cerești, să fie administratorul Sfintelor Taine mântuitoare și sfințitoare de suflete, că va deține, precum spune Sf. Ioan Gurădeaur, o putere, pe care Dumnezeu nu a dat-o nici îngerilor, nici arhanghelilor, puterea de a aduce sfânta jertfă, puterea legării și deslegării, puterea de a ierta păcatele. De aici Sf. Ioan Gurădeaur ajunge la concluzia că preotul trebuie să fie așa de curat ca sfinții din ceriuri și să aibă virtuți mult superioare oamenilor de rând (Despre Preoție, III, 4). Spre a ajunge la acest ideal de preot, tinerii, cari simțesc în ei vocațiunea preotească, să-și cultive neconținut apțiitudinile preotești prin toate mijloacele spirituale prin rugăciune, prin meditație și printr'o stăruință de fier în emanciparea de mediul lumii din afară. Numai în felul acesta se vor smulge din masa mulțimii, a *λαός*-lui și vor deveni membrii adevărați ai clerului (*κλήδος* sors), soarta aleasă, consfințiți lui Dumnezeu.

Noi, profesorii și studenții acestei școale, trăind într'o intimitate familiară, ne străduim, cât putem să ne apropiem de idealul preoției prin aplicarea acestor mijloace probate. Ne străduim cu ajutorul atotmilostivului Dumnezeu, căruia îi mul-

țumim smeriți pentru toate darurile, ce le-a revărsat asupra noastră și în anul școlar ce-l încheiem acum. În al doilea rând suntem adânc recunoscători și mulțumitori Prea Sfinției Sale Părintelui nostru Episcop Andrei, ocrotitorul, conducătorul și îndrumătorul nostru suprem precum și Veneratului Consiliu Eparhial, cari și în acest an ne-au creat atmosfera și condițiile convenite, atât sub raport spiritual-moral, cât și material, pentru ca să putem arăta un progres mai apreciabil.

În fine mulțumesc fraților mei colegi pentru zelul neobosit, cu care ș-au îndeplinit datoriile lor, precum și On. oaspeți, cari au ținut să-și arate dragostea lor față de școala noastră asistând la această modestă serbare.

Cu acestea, dorind absolvenților, cari pleacă în viață, să folosească cu cât mai mare folos pentru sfânta noastră Biserică întreg capitalul spiritual și moral dobândit în cei patru ani de studii, iar studenților, cari se vor reîntoarce în mijlocul nostru, dorindu-le să progreseze tot mai mult în cele bune și duhovnicești, declar încheiat anul școlar 1939/40.

#### Colțul tineretului.

### Eli și fiii săi

Se vorbea într'o societate mai mică despre părinții, cari sunt oameni foarte buni, dar au copii foarte răi. Se caută lămurirea: cum se poate ca părinți foarte cumsecade să aibă purtări atât de rele.

În Vechiul Testament (1 Regi 2 și 4) scrie pe larg istoria judecătorului Eli al poporului evreesc. Eli a fost un om bun și blând. Ca judecător făcea dreptate fără părtinire și era iubit de poporul său. Viața însă îi era amărită de purtarea fiilor săi, Hofni și Finees. El, care judeca marile neînțelegeri dintre oamenii poporului, nu știa să fie un bun judecător al fiilor săi. Pedepsea pe cei vinovați din popor, dar slăbiciunea de tată nu-l lăsa să-și pedepsească fiii. Da, le vorbea frumos și dulce, dar avea în vorbă prea multă dulcegărie și niciun strop de asprime. Fărădelegile lor se înmulțeau și creșteau zi de zi. „Ei nu știau de Domnul“, zice sfânta Scriptură.

Copilului Samuil, marelui proroc de mai târziu, i se făcea întâia descoperire dumnezească și aceasta a fost despre Eli și fiii săi. „Și a zis Domnul către Samuil: Iată am să fac în Israel un lucru, încât cine va auzi de el, aceluia îi vor țiu amândouă urechile. În ziua aceea voi face cu Eli toate câte am spus despre casa lui... pentru vina pe care el a știut-o, și anume că fiii lui

nelegiuesc, dar nu i-a înfrânat". Eli și de data aceasta și-a arătat îndurarea pentru purtarea fiilor săi, dar și slăbiciunea de a nu-i pedepsi. Poate era și prea târziu să-i mai fi putut îndrepta, că erau mari, oameni în toată firea, erau căsătoriți și cu familii. Dacă muștrările dulci și îngăduitoare de până aci au fost neluate în seamă, acum o muștrare aspră sau o pedeapsă în văzul poporului, ori între patru pereți, ar fi fost peste putință.

Pedeapsa a venit și asupra celor doi fii pentru fărădelegile lor, dar și asupra tatălui lor pentru îngăduința lui. Hofni și Finees au plecat la tabără cu chivotul. Eli, bătrân și orb aștepta vești de pe câmpul de bătaie. Un soldat cu hainele rupte și cu țărâna rușinoasei înfrângerii pe cap, cum a scăpat din bătaie, i-a adus vestea: că Israil a fugit dinaintea dușmanului, că treizeci de mii au pierit, că chivotul a fost luat de dușman și că Hofni și Finees au fost uciși. Auzind aceasta, Eli a căzut, șira spinării i s'a rupt și el a murit.

Slăbiciunea părinților de a trece cu vederea păcatele copiilor este un greu păcat care se răsună și asupra copiilor, dar și asupra părinților.

Și astăzi sunt foarte mulți și prea mulți părinți, tați și mame deopotrivă, cari din prea mare dragoste, sunt îngăduitori și iertători față de copiii lor, de parcă le-ar fi frică de ei. Copiii acestor părinți așteaptă apoi să li se treacă cu vederea toate greșelile și toate răutățile și în școală, în armată sau în tovărășie. Sunt ca măcăciunile de ai cărui spini toți trebuie să se ferească și nimeni să nu îndrăznească să-i rețeze. Sunt părinți cari s'au certat cu învățătorul, care, vezi Doamne, a îndrăznit să le pună copiii după tablă. Aceștia, băgați bine de seamă, totdeauna așa încep vorba cu învățătorul: Cum de ai pus pruncul meu după tablă, cum de ai făcut pruncul de rușine? De-ar avea de gând să-și facă pruncul mai bun, ar întreba așa: Ce-a făcut de l-ai pedepsit? Dar peste tot un tată sau o mamă care vrea să-și îndrepte copilul, începe întrebările acasă. Ce rău ai făcut iarăși? Bine-a făcut învățătorul. Să ții minte și altădată să nu fii rău.

Rar se întâmplă ca pruncii, pentru cari părinții fug să se certe cu învățătorul, să ajungă ceva în viață. Și nu este tată, nici mamă care să nu se căiască pentru slăbiciunea dragostei față de copiii desmierdați.

Dumnezeu a zis despre Avram: „Eu știu că el va porunci copiilor săi și casei sale după dansul, ca să păzească calea lui Dumnezeu și să facă dreptate și judecată". Iar înțeleptul Solomon scrie: „Rușinea tatălui fiul fără minte... Ceartă pe fiul

tău, că așa va fi de bună nădejde". Aceasta nu înseamnă ca tu să nu-ți iubești pruncii. Dimpotrivă, înseamnă că iubirea ta este adevărată și luminată, dacă îndrepti pe fiul tău. Iubește-l cât mai mult, dar să nu te lași înșelat de slăbiciunea unei iubiri greșite, care mai mult strică decât îndreaptă. Iubește-l dar dacă vrei să-ți fie iubirea adevărată, dacă vrei să-ți fie iubirea spre binele lui și spre mângâierea ta, îndreaptă-i greșala de mic. De nu-i vei îndrepta micile greșeli, cum vei îndrepta pe cele mari? Pomul se îndreaptă până-i nuia și omul până-i copil.

Porunciți copiilor voștri să păzească calea lui Dumnezeu, căci numai așa vor avea ei vieță bine plăcută lui Dumnezeu și oamenilor, iar voi bătrânețe cinstitute de copiii voștri și de străini.

F. C.

## Ideea religioasă rusă

VI.

(După N. Berdiaef)

Pentru a înțelege spiritul apocaliptic și ideea apocaliptică rusă, trebuie să înțelegem pasivitatea și potențialitatea ortodoxiei ruse în decursul istoriei. Ortodoxia rusă n'a aspirat să domine lumea și nu s'a organizat în acest scop. Ortodoxia rusă nu privește biserica ca o cetate cerească, ca o Impărăție a lui Dumnezeu pe pământ. *Ortodoxia înclină mai mult spre ideea, că Impărăția lui Dumnezeu va veni printr'un miracol sau catastrofă a sfârșitului lumii, cate va fi un nou cer și un nou pământ. Biserica și Impărăția sunt diferite.* Biserica nu se identifică cu Statul și metodele de a lucra ale statului. Biserica ortodoxă și-a păstrat atitudinea pasivă în raport cu Statul, niciodată n'a rivalizat în chestiuni lumesti. Clericalismul n'a existat în ortodoxia rusă. *Spiritul ortodox este caracterizat prin pasivitate și potențialitate care au determinat o atitudine particulară în raport cu Statul și puterea imperială.* Statul are menirea să organizeze viața pământească a popoarelor și să apere biserica. Din punct de vedere extern Biserica era oprimată, din punct de vedere intern și-a păstrat libertatea individuală. A rămas credincioasă acestui adevăr, că Impărăția lui Dumnezeu va veni pe neașteptate. Conștiința ortodoxă se inspiră din ascetism în relațiile ei față de lume și de Impărăția lui Dumnezeu. Ea crede că se poate ajunge la Impărăția lui Dumnezeu numai încetul cu încetul.

Biserica catolică, cu toate că a fost ostilă evoluționismului a acceptat încă din sec. al XIX-lea evoluționismul în fenomenele religioase. Ea re-

cunoscu posibilitatea dezvoltării dogmelor, adaptarea Bisericii la procedeele laice, cu scopul de a fi ea conducătoare în afacerile lumesti. Acest evoluționism a fost răspândit din dorința de a domina lumea și de a crea o Impărăție a lui Dumnezeu pe pământ. Creștinismul a trebuit se cedeze Bisericii catolice pe pământ, pentru a supune pământul. Ea a fost o organizare militărească. Impărăția lui Dumnezeu pare a fi fost dizolvată în activitatea istorică continuă a Bisericii, în strădania ei de a stăpâni lumea. Sufletul a fost prefăcut într-o fortăreață și a devenit inaccesibil suflului mistic. *Apocalipsa a fost închisă.*

În ideea protestantă, vocațiunea (Beruf), sau orice idee religioasă a fost dirijată spre a domina cultura. Este important de stabilit, că creștinismul occidental, catolic și protestant s'a actualizat în istorie, civilizație, evoluție, care a avut ca urmare epuizarea forței spirituale, concentrată în așteptarea Ierusalimului ceresc, a Cetății Viitoare, a Impărăției lui Dumnezeu. Iată ceace nu s'a întâmplat în ortodoxie. În ortodoxie a rămas vie, conștiința apocaliptică, tocmai datorită pasivității. *Sufletele ortodoxe n'au fost organizate ca într-o cetate, au rămas sensibile la suflul mistic al viitorului, ele aspiră la Ierusalimul ceresc, la Cetatea Viitoare.*

Caracterul apocaliptic este trăsătura cea mai izbitoare a spiritului și ideii religioase ruse. Sufletul rus nu este înlănțuit de normele civilizației; puterile spirituale nu și le-a actualizat în organizarea lumii acesteia. Știința, morala, dreptul, nu i-au acoperit pe Dumnezeu. La fel lupta între Hristos și Antihrist, transfigurarea viitoare a lumii, venirea Impărăției cerești, — Rusului îi pot fi descoperite. Este un paradox între creștinismul rus și spiritul religios rus: *Ortodoxia rusă este pasivă și statică; și din această cauză, dinamismul religios se îndreaptă spre viitor, spre o nouă eră în creștinism, spre apocalips, spre sfârșitul lumii.* Creștinismul occidental este dinamic și activ și apocalipsul se închide înaintea lui; el nu s'a întors spre o nouă eră religioasă. *Creștinismul oriental ajunge activ și dinamic în momentul miraculos și catastrofal, când se va efectua trecerea veacului la eternitate.* În conștiința rusă în mod special s'a descoperit conflictul între omul-Dumnezeu, și Dumnezeu-Om. Dostoiewski a fost precursorul lui Nietzsche. Conștiința rusă a avut darul să arate minciuna umanismului, pericolul său de moarte pentru om. Hristos și Antihrist, Dumnezeu-om și omul-Dumnezeu, a fost o temă care a tulburat poporul rus și clasa cultă rusă. O temă apocaliptică, a sfârșitului destinului omenesc. În occident tema aceasta a fost acoperită de sgomotul pe care-l făcea febrila activitate omenescă.

Intr'un anumit sens, ortodoxia a fost mai

ascetică decât creștinismul occidental, a fost o religie monahală. *În ortodoxie s'a descoperit înțelepciunea divină a creației. Ideea de „Sophia” „Înțelepciunea Divină”, este o idee esențială rusă, care s'a descoperit în iconografia religioasă rusă și în gândirea religioasă rusă. În creștinismul rus și în viața spirituală rusă, este o mare speranță mesianică.*

Prof. C. Rudneanu

## Codul funcționarilor publici și preoțimea

Monitorul Oficial Nr. 131 din 8 Iunie 1940 publică Decretul-Lege „Codul funcționarilor publici Regele Carol II”, care este cea mai recentă reformă de mare importanță, pentru structura statului nostru. Prin înalta îndrumare a Majestați Sale Regelui s'a rezolvat în mod echitabil și definitiv armonizarea salariilor, încadrându-se funcționarii în patru mari grupe pe baza pregătirilor minime, Universitate, liceu, gimnaziu și școală primară.

Prin acest cod s'au desființat cele 773 tipuri de salarizare în cari te pierdeai până acum ca într'un labirint, concentrându-se la 58.

Actualul Cod s'a întocmit pe baze de ordin moral. În Statutul funcționarilor publici din trecut se prevedeau ajutoare numai pentru familiile cu unul sau doi copii; iar familiile cu mai mulți copii erau neajutorate și lăsate pradă sorții și miseriei. Prin noua lege, ajutoarele pentru copii cresc proporțional cu numărul copiilor și greutatea familiare.

În Statutul funcționarilor din trecut legiuitorul a fost inspirat din ideile funeste a liber cugetătorului Malthus; până când în codul recent s'a inspirat după curente sănătoase a promovării speciei umane.

Acest Decret-Lege are o deosebită importanță și pentru slujitorii sfințelor altare, pentru că reglementează în mod echitabil situația lor materială, conformă cu misiunea ce au de îndeplinit.

În timpul șederii Sale pe pământ Fiul lui Dumnezeu a spus ucenicilor săi: să „nu vă luați traistă cu voi”; însă înainte de înălțarea Sa la cer, le-a poruncit chiar, să ia traistă — fiindcă aveau marea misiune de a se împrăștia în toată lumea binevestind Evanghelia Lui. Astfel din cauza strămtorărilor prin care aveau să treacă trebuia asigurată existența lor.

Preoții testamentului vechiu primeau dela poporul Evreu toată întreținerea lor în natură: decimă, pargă de bucate și fructe precum și pieile animalelor sacrificate — echivalent cu birul

și stola preoțească de azi. Apoi răscumpărarea cu bani a întâiului născut egal cu salariul de astăzi.

Fiul lui Dumnezeu a clădit edificiul bisericii Sale pe temelia Testamentului Vechiu pe care l-a perfecționat adaptându-l cerințelor mai înalte și mai sublime de mântuire sufletească. Deaceia Mântuitorul a zis: „Căci vrednic este lucrătorul de plata sa...” (Luca 10.7.).

Din istoria bisericii noastre se poate constata că în trecut starea materială a preoțimei a fost bună în Ardeal până la 1700; iar în vechiul regat până la data secularizării averilor Mănăstirești. Biserica dispunea de bunuri îndestulătoare pentru necesitățile sale. Dela această dată în Ardeal a urmat o epocă de sbucium și suferință. În ambele locuri numai intervenția statului a îmbunătățit situația prin fărâmiturile ce cădeau de pe masa bugetului statului. Abia acum prin actualul cod al funcționarilor publici — unde a fost încadrat și clerul ortodox s'a ajuns la o reglementare definitivă a existenței acestei tagme mult încercate.

Pentru o mai bună orientare a cucernicilor frați preoți dau la vale unele îndrumări și spicuri din Codul funcționarilor publici Regele Carol II, privitoare la salarizarea, pensionarea și ajutoarea Clerului în general.

Iată extrasul din tabela de salarizare cu drepturile clerului:

Grupa A	Tipul 9	
Cultul ortodox și unit.		
Gradul		Salariu Lei
Patriarh . . . . .		55000.—
Mitropolit . . . . .		42500.—
Episcop . . . . .		26000.—
Arhiepiscop . . . . .		19000.—
Preot doctor în teologie . . . . .		6000.—
Preot licențiat în teologie . . . . .		5500.—
Preot cu inst. teol. cu bacalaureat sau diplomă Școală normală . . . . .		5000.—
Preot cu 10 cl. sem. Basarabia . . . . .		4500.—
Preot cu inst. teol. fără bacalaureat sau diplomă Școala Normală . . . . .		4500.—
Preot cu seminar de grad II . . . . .		4000.—
Preot cu seminar de gradul I sau studii inferioare . . . . .		3500.—

În această tabelă de salarizare se cuprinde salariul de bază în formă brută ca punct de plecare și orientare.

La propunerea Ministerului de finanțe printr'un jurnal al Consiliului de Miniștri după această tabelă se vor mai stabili patru categorii de salarizare după localitatea în care preotul își exercită funcțiunea.

Categoria I care va primi 100% din salariul stabilit în tabelă.

Categoria II care va primi 92%.

Categoria III care va primi 88%.

Categoria IV care va primi 80%.

Aci ar fi locul să se repare unele greșeli ale trecutului, în ce privește clerul și anume: Să se dea preoților din părțile muntoase cari n'au sesie 100% și treptat să se scoabore la câmpie și orașe la 80%, unde au stole mari și sesii parohiale complete.

Adaus cătră salar preoții vor primi pentru copii minori următoarele alocații lunare:

300 Lei pentru un copil.

350 " " fiecare copil dacă are doi.

400 Lei pentru fiecare copil dacă are 3 sau mai mulți.

Din această alocație pentru copii nu se va face nici o detrageră nici nu poate fi poprită și nici umărită pentru datorii ori impozite.

Pe lângă salar preotul mai are dreptul la o indemnizație de chirie, variind după starea civilă și după localitatea unde își are reședința, bineînțeles dacă nu este casă parohială.

În tabela de salarizare mai sus arătată sunt fixate numai salariile de bază a unui preot începător corespunzător cu pregătirea lui; însă în ce privește gradațiile se vor stabili prin o nouă lege a gradațiilor și a cumulului, care până de prezent nu s'a dat publicității. În aceea lege se va stabili modul de dobândire a gradațiilor și cvantumul bănesc ce se cuvine clerului.

Din salariul stabilit se vor face următoarele detrageri:

Impozitele legale,

Casa de pensuni,

2% pentru casele de economii și credite a căror ființă și reținere este obligatorie pentru toți.

În ce privește *procedura de pensionare* a obvenit o schimbare salutară.

Până acum preotul pensionat trebuia să aștepte de multe ori ani de-a rândul până ce curgea pensia regulat din cauza formalităților greoaie și tardive iar salariul se sista deodată cu trecerea la pensie. Actualul Decret-Lege ce se va pune în aplicare la 1 August a. c., prevede în această privință următoarele:

a. „Obligă administrația bisericească să dea cu 3 luni înainte deciziune provizorie de punere în retrageră“.

b. „În timp de 15 zile dela darea deciziei provizorii administrația respectivă este obligată a înainta Casei generale de pensuni fișa de pensie“, bine înțeles dacă pensionarul a depus toate actele în regulă la timp.

c. „Pe baza acestoracte Casa generală de pensuni în termen de cel mult 45 de zile va stabili pen-

siunea la care are drept preotul și va comunica administrației deciziunea sa“.

Până la întocmirea actelor de punere în re-tragere clericul va continua să primească salarul bugetar.

În aceleaș drepturi intră și familia decedatului, care va primi până la punerea în curgere a pensiei salarul ce-l primea decedatul.

Astfel s'a ajuns la o normalizare și la o situație materială mai bună și mai demnă. Urmează ca fiecare să se facă vrednic de plata sa, pentru că salarul nu este altceva decât răsplata muncii pentru neam, biserică și Rege, în cadrul Evangheliei lui Hristos.

La muncă deci, că secerișul este mult și grânele sunt coapte pe întinsele ogoare duhovnicești ale țării.

Pr. Dr. R. Popa  
Bontăști

## Sumarele

**Sesiunii ordinare din anul 1940 a Adunării Eparhiale ținută în 26-27 Maiu 1949.**

### ȘEDINȚA a II-a,

18. Se prezintă următoarele acte intrate la Adunarea Eparhială:

Raportul general al Consiliului Eparhial Nr. 2295/1940, despre activitatea secțiilor unite ale Consiliului Eparhial pe anul 1939,

Raportul special al Consiliului Eparhial Nr. 1636/1940, prin care se transpune un memoriu al preoțimei din protopopiatul Sarcia din Jugoslavia,

Adresa Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu Nr. 5626/1940 în chestiunea situației Academiei Teologice,

Se dau comisiunii de organizare.

Raportul general al Consiliului Eparhial, secția adm. bisericească, Nr. 2345/1940, despre activitatea sa în anul 1939,

Se dă comisiunii bisericești.

Raportul general al Consiliului Eparhial, secția culturală, Nr. 2317/1940, despre activitatea sa în anul 1939,

Se dă comisiunii culturale.

Raportul general al Consiliului Eparhial, secția economică, Nr. 2328/1940, despre activitatea sa în anul 1939,

Raportul Consiliului Eparhial, secția economică Nr. 2310/1940, despre gestiunea

„Fondului preoțesc al Aradului“ și a „Fondului preoțesc comun cu Oradea“, pe anul financiar 1939/40,

Raportul special al Consiliului Eparhial, secția economică, Nr. 2438/1940, cu care se înaintează socoțile Consiliului Eparhial pe anul de gestiune 1939/40.

Raportul special al Consiliului Eparhial, secția economică, Nr. 2363/1940, cu care se înaintează proiectul de buget al Consiliului Eparhial pe anul 1940/41.

Raportul special al Consiliului Eparhial, secția economică, Nr. 2362/1940, privind la licitarea scaunelor din biserici,

Raportul special al Consiliului Eparhial, secția economică, Nr. 2281/1940, cu care se înaintează socoțile Sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog pe anul 1939/40,

Raportul special al Consiliului Eparhial, secția economică, Nr. 2364/1940, cu care se înaintează proiectul de buget al Sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog pe anul 1940/41,

Raportul special al Consiliului Eparhial, secția economică, Nr. 2282/1940, cu care se înaintează socoțile pe anul 1939/40 a pădurii Mănăstirilor înzestrate Hodoș-Bodrog și Lipova,

Raportul special al Consiliului Eparhial, secția economică, Nr. 2474/1940, cu care se înaintează socoțile Internatului eparhial de fete pe anul școlar 1938/39,

Raportul special al Consiliului Eparhial, secția economică, Nr. 2475/1940, cu care se înaintează socoțile Academiei Teologice pe anul școlar 1938/39,

Raportul special al Consiliului Eparhial, secția economică, Nr. 2476/1940, cu care se înaintează proiectul de buget al Academiei Teologice pe anul școlar 1939/40,

Se dau comisiunii economice.

19. P. Sf. Sa Episcopul Eparhial declară stabili pe consilierii Eparhiali referenți aleși în sesiunea trecută, și anume pe părintele Traian Cibianu referent la secțiunea administrativă bisericească și pe părintele Caius Turicu referent la secțiunea culturală.

Adunarea Eparhială ia la cunoștință.

20. Se pune la ordinea zilei alegerea a 6 delegați pentru Congresul Național Bisericesc și alegerea consilierilor onorifici ai Consiliului Eparhial.

(Va urma)

## Informațiuni

● **Sărbătorirea I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan.** În ziua II a Rusaliilor din acest an a avut loc la Sibiu într'un cadru impresionant sărbătorirea I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan, din prilejul împlinirii alor două decenii de arhipăstorie și alor treizecișicinci ani de devotată slujire a Bisericii și Neamului.

La această măreață sărbătorire au participat PP. SS. Episcopi din Mitropolia Ardealului, înconjurați de cei mai de seamă reprezentanți ai vieții noastre culturale și naționale, precum și numeroși clerici și credincioși.

În dimineața acelei zile s'a oficiat sf. Liturghie în catedrala mitropolitană din Sibiu de către un sobor de preoți și ierarhi, în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan. La finea sf. Liturghii P. S. Episcop Andrei al Aradului a rostit predica zilei la care a încopiat și ideile fundamentale din opera și activitatea I. P. S. Mitropolit Nicolae. A vorbit apoi și P. S. Episcop Nicolae Colan al Clujului, înmânând I. P. S. Mitropolit un volum omagial la care au colaborat aproape 90 de personalități fruntașe ale vieții spirituale românești, în frunte cu I. P. S. Sa Patriarhul Nicodim. A răspuns la urmă I. P. S. Mitropolit Nicolae arătând că ceea ce a înfăptuit în cele două decenii de arhipăstorie este puținul din multul ce trebuia să se înfăptuiască pentru ortodoxia românească din Ardeal, atât de oprimată în trecut.

În seara aceleeași zile, a avut loc la teatrul orașenesc un concert religios dat de corul Academiei teologice „Andreiane” și de școala normală „Andrei Șaguna” din Sibiu.

Din prilejul sărbătoririi, I. P. S. Sa a dat următoarele distincții: Diac. I. Cîrcov a fost făcut arhidiacon, Diac. prof. Gr. T. Marcu și păr. Al. Popa secretarul arhiepiscopiei au fost distinși cu brâu roșu, păr. cons. ep. Sp. Căndea protopop și P. P. C. C. protopopi I. Moța, E. Cioran și D. Stăniloae au fost ridicați la rangul de protopopi stavrofori. Aceștia din urmă sunt cei dintâi stavrofori distinși de I. P. S. Sa.

● **Sf. Sinod** în ședința sa de Miercuri 12 Iunie a. c. a luat în discuție *obligativitatea căsătoriei religioase* și a decis ca să se înainteze un memoriu forurilor în drept, pentru a se prevedea în codul civil această obligativitate, conformă cu principiile înscrise în Constituție. Deasemenea s'a discutat și despre învățământul religios în general și despre alcătuirea programei analitice în învățământul primar.

Înfăptuirea celor două probleme discutate este așteptată cu nerăbdare de lungă vreme. Prin cea dintâiu s'ar pune capăt măcar în parte concubinajului, plagă ce macină atât de mult viața socială-morală a satelor noastre și mai nou chiar și a orașelor. Iar prin alcătuirea programei analitice a învățământului religios din școala primară, s'ar rezolva o veche lacună a catehizării copiilor noștri în această școală.

● † **Pr. pens. Dionisie Mateeș** s'a stins din viață în 16 Mai a. c. în vârstă de 68 ani.

Răposatul în Domnul în decursul celor 37 ani de pastorație a condus turmele binecuvântătoare în următoarele parohii: Căinelul de sus (Arhidie-

ceza Sibiu), Chisindia și Dud (Eparhia Arad). Prohodul a fost oficiat de către P. C. protopop al Șiriei Aurel Adamoviciu, preoții: M. Pop pens. Borza, Mureșan, Ispas, Nica, Chereșladani, Terebenț, Sasu, Ungurean și preotul din loc.

A fost petrecut la locul de veșnică odihnă de nemângăiata-i soție, soră, cumnați, cumpate, parohienii din Dud, înv. dir. cu soția și cantorul din Chisindia.

Dumnezeu să-l odihnească așezându-l în rândul dreptilor.

(Cor.)

● **Incheierea anului școlar la Academia Teologică din Arad.** Anul școlar la Academia Teologică ort. rom. din Arad s'a încheiat Joi în 20 Iunie, printr'o înălțătoare și duhovnicească manifestare.

La orele 9 și jumătate părintele profesor Dr. Petru Dehelean duhovnicul Academiei, oficiază în Paraclisul școlii, un serviciu divin la care participă toți studenții și corpul profesoral.

După terminarea sf. slujbe a avut loc în sala de festivități o frumoasă serbare.

P. S. Sa Părintele Episcop dr. Andrei Magieru este întâmpinat în aula Academiei de corul studenților cu cântarea „Pre Stăpânul”.

Serbarea propriu zisă se începe cu frumoasa bucată corală „Rugăciune” de Chirescu, bine executată de corul teologilor conduși de absolventul Ioan Brândașiu.

În cuvântarea sa, pe care o publicăm în întregime, părintele Dr. Nicolae Popoviciu, rectorul Academiei, face darea de seamă despre viața școlară a acestui an.

În numele absolvenților din anul acesta vorbește studentul Ioan Ageu, talmăcind sentimentele de recunoștină și mulțumire față de P. S. Sa și față de corpul profesoral și schițând în câteva note crezul pe care-l nutrește această generație anume de a-și închina toată ființa pentru slujirea lui Hristos în Biserica ortodoxă și pentru mărirea Neamului românesc.

Seria cuvântărilor se încheie prin vorbirea P. S. Sale Părintelui Episcop, care și de astădată aduce întărire duhovnicească pentru sufletele celor prezenți. În lumea de acum — spune P. S. Sa — ce trăiește sub zodia groazei și a nesiguranței, bunul creștin și mai ales preotul, stă calm, cu suflet liniștit, fără teamă și fără groază, căci nu trăiește, nu se leagă de efemerul acestei vieți, ci trăiește într'un climat duhovnicesc al veșniciei, unde înțelepciunea lui Dumnezeu conduce destinele lumii.

Pentru a putea trăi în această lume se cere să fim oameni duhovnicești. Om duhovnicesc nu poate ajunge nimeni decât prin lucrarea Duhului Sfânt, prin har. Harul este esențialul în viața și lucrarea preotului, căci sub influența harului preotul dobândește înțelepciunea care-l ajută să înțeleagă legile eterne ale iconomiei divine, dobândește darul înlegerii, pe care orice preot este dator să-l câștige, căci fără darul înlegerii nu-și poate îndeplini misiunea sa de a fi „lumina lumii”.

La sfârșit P. S. Sa își exprimă bucuria și satisfacția pentru felul cum se muncește pe teren școlăresc la Academia Teologică.

Serbarea se încheie prin bucată „Te laudăm” frumos și impresionant cântată.

Nr. 2619/1940.

## Ordin Circular

On. Minister al Cultelor și Artelor, Direcțiunea Artelor, a întocmit și promulgat „Regulamentul Legii pentru pictura bisericească”. Câte un exemplar din acest Regulament s'a trimis tuturor oficiilor protopopești. În viitor la lucrările de pictură bisericească, licitații, concursuri, adjudecări, controluri, recepționări etc. se va proceda respectându-se dispozițiile regulamentare.

Conform art. 17 din Regulament valabilitatea autorizațiilor provizorii eliberate fără examen înainte de promulgarea acestui Regulament, a încetat.

Pentru eliberarea autorizației definitive, Ministerul a ținut până acum 5 sesiuni de examene, în lunile Iulie, Octombrie și Decembrie 1939, Februarie și Maiu 1940, iar sesiunea cea mai apropiată va începe la 17 Iunie a. c.

Autorizațiile definitive, sunt numerotate, tăiate din cotor și poartă fotografia titularului, peste care este aplicat timbrul sec al Ministerului.

Autorizațiile de pictor sunt de culoare albă, iar cele de zugrav sunt de culoare galbenă. Autorizațiile de culoare verde sunt anulate.

Conform art. 40 din Regulament, nu pot fi primiți la lucrări decât pictorii sau zugravii bisericești, cari prezintă în original autorizația Ministerului.

Până în prezent Ministerul a eliberat următoarele autorizații definitive:

### A) Pictori bisericești pentru bisericile creștine ortodoxe.

1. D. Noroce, Curtea de Argeș,
2. Gh. Teodorescu, str. Spătarului 1 bis, București,
3. Ion Mihail, strada Știrbei Vodă 65 București,
4. Aurel Bordenache, București,
5. Pr. C. Bărneanu, biserica toți sfinții, Craiova,
6. Honoriu I. Crețulescu, str. Gen. Lahovari 78, București,
7. Ionel Ioanid, str. Șerban Vodă 134, București,
8. Paul Popescu-Molda, str. Plevnei 42, București,
9. P. Troteanu, Academia de Arte Frumoase, Iași,
10. D. Belizarie, str. Gogu Cantacuzino 41, București,
11. Toma Gh. Tomescu, Vălenii de Munte, Prahova,
12. Iosif Keber, str. Sf. Nicolae 59, București,
13. Dumitru Brăescu, Bulevardul Voevodul Mihai 9, Băneasa, București,
14. Mandia Ullea, str. Dionisie 31, București,
15. Vasile Hudici, str. Cogălniceanu 11, Iași,
16. Merica Râmnițeanu, str. Știrbei Vodă 17, București,
17. Eugen Boușcă, str. Golea 5, Iași,
18. Pavel Piscarev, str. Ecaterina Teodoru 108, Chișinău,
19. Const. Vasilescu, str. 11 Iunie 68, București,
20. Traian Bîlțiu-Dăncuș, str. Regele Ferdinand 61, Sighet,
21. Victor Chicherschi, liceul Alecu Ruso Chișinău,
22. Victor Galin, liceul comercial, Botoșani,
23. Alexandru Moscu, str. Mântuleasa 28, București,
24. Vasile Georgescu, str. Brândușii 3, București,
25. Ilie Arjoca, str. Anti-Aeriană 1, București,
26. Ștefan Panciu, Calea Ferentarilor 20, București,
27. Nicolae Brana, str. Arcul de Triumf 1, București,
28. Nicolae Pană, str. Banu Manta 148, Ploiești,
29. Catul Bogdan, str. Coroana de Otel 4, Timișoara,

30. Constantin Scuratoschi, str. Anton Cincu 3, Tecuci,

31. Niță Anghelescu, comuna Cuza Vodă, jud. Ialomița,

32. Titel Benea, str. Transilvaniei 59, Buzău,

33. Vasile Blendea, Târgoviște,

34. Marincea Stănescu, str. Hotin 22, București,

35. Iosif Vass, str. Vasile Moangă 5, București,

36. Vladimir Zagorodnicov, str. Vasile Vodă Lupu 17, Cernăuți,

37. Constantin Mihalcea, str. Regală 11, București,

B) *Zugravi bisericești pentru bisericile creștine ortodoxe,*

1. Stan Hermeneanu, str. Nedeia 21, București,

2. Ion Ciurea, str. Mihai Bravu 156, Brăila,

3. Ion Ganea, comuna Munteni-Buzău, jud. Ialomița,

4. Ioan Dogărescu, str. Matei Voevod 99, București,

5. Gavril Căcina, comuna Dorna, jud. Câmpulung,

6. Ioan Fleșaru, Bulev. Cuza Vodă 90, Câmpulung-Muscel,

7. Petre Turcanu, str. Traian 4, Chișinău,

8. C. Gh. Albani, str. Căpitan Stănculescu 19, Turnu-Măgurele,

9. Const. Nițulescu, str. Nedeia 19, București

10. Gh. Bărbulescu, comuna Tismana, jud. Gorj,

11. Gh. Băleanu, comuna Miculești, jud. Mehedinț,

12. Gh. I. Cepoiu, comuna Isoarele, jud. Prahova,

13. C. M. Constantinescu, B-dul Cuza Vodă 48, R. Sărat.

14. Petre Chicicu, str. Sf. Atanasie 38, Chișinău,

Disponem să se țină în evidență tabloul de pictori și zugravi comunicat mai sus, cu rezerva însă, că fără a prezenta în original autorizația Ministerului, nimeni nu poate angaja nici o lucrare.

Organele parohiale la zugrăvirea și pictarea bisericilor vor ține seamă de dispozițiile regulamentului, pe care îl pot afla și consulta la oficiile protopopești.

Consiliul eparhial

Nr. 2456/1940.

## Concurs

Pentru îndeplinirea parohiei *Sănnicolaul-Mic*, protopopiatul Arad, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *clasa primă*.

### VENITURI:

1. Sesia parohială și două grădini.
2. Casa parohială.
3. Stolele legale.
4. Birul parohial câte 5 lei de fiecare număr de casă și câte doi lei de fiecare jugher de pământ.
5. Intregirea salariului dela Stat.

Preotul va plăti toate impozitele convenite după veniturile sale preoțești și va împlini toate îndatoririle legate de acest post

Cei ce doresc a reflecta la acest post vor cere aprobarea P. S. Păr. Episcop Andrei pentru a putea recurge, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului eparhial.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 23 Maiu 1940.

3-3.

Consiliul eparhial